

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาของปัญหา

ข้อมูลสถิติในเรื่องเดียวกันอาจจะมีการเก็บรวบรวมข้อมูลได้หลายวิธี เช่น วิธีสำมะโน วิธีสำรวจด้วยตัวอย่าง รายงานจากหน่วยบริหารและโดยวิธีการทะเบียน ในบางครั้งข้อมูลจากต่างวิธีอาจจะสนับสนุนซึ่งกันและกัน เช่น สถิติผลผลิตทางการเกษตร จากการสำรวจทุก ๆ ปี ของศูนย์สถิติการเกษตร จะให้ข้อมูลในปีที่ไม่ได้ทำสำมะโนการเกษตร แต่ในบางครั้งการเก็บรวบรวมข้อมูลก็ซ้ำซ้อนกัน เช่น สถิติเนื้อที่เพาะปลูกข้าว จากการสำรวจ โดยศูนย์สถิติการเกษตรจะซ้ำกับการรายงานเนื้อที่เพาะปลูกข้าวจากการสำรวจข้อมูลระดับหมู่บ้าน โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ ในกรณีที่เป็นข้อมูลเรื่องเดียวกันและมีวิธีเก็บรวบรวมข้อมูลได้หลายวิธี เช่นนี้ จึงเกิดปัญหาขึ้นเมื่อข้อมูลที่นำเสนอมันแตกต่างกัน กล่าวคือ ผู้ใช้ควรจะใช่ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลไหนถึงจะได้ข้อมูลที่มีความถูกต้องและเชื่อถือได้มากที่สุด

ปัญหาเรื่องข้อมูลรายการเดียวกันจากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีต่างกัน แล้วให้ผลไม่เหมือนกันเป็นปัญหาที่พบเสมอ ตัวอย่างเช่น จำนวนกระป๋อง พ.ศ. 2521 จากสำมะโนการเกษตร พ.ศ. 2521 ได้ 5,611,608 ตัว แต่ข้อมูลจากกองการทะเบียน กรมการปกครองได้ 6,119,329 ตัว ซึ่งแตกต่างกันมากพอสมควร เมื่อเป็นเช่นนี้จะทราบได้อย่างไรว่าสถิติที่ถูกต้องเป็นข้อมูลจากแหล่งใด ถ้าพิจารณากระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล จะเห็นได้ว่าเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนและมีหลายขั้นตอน เช่น การเก็บข้อมูล การประมวลผล การประมวลผล ฯลฯ และแต่ละขั้นตอนก็มีโอกาสที่จะเกิดความคลาดเคลื่อนของข้อมูลได้เสมอ ในบางกรณีความแตกต่างระหว่างข้อมูลก็เกิดจากกำหนดขอบข่ายของการเก็บรวบรวมข้อมูล คำนิยาม และคาบระยะเวลาที่อ้างอิงข้อมูลไว้แตกต่างกัน จึงมีผลทำให้ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้แตกต่างกันได้เช่นเดียวกัน ดังนั้นจึงควรศึกษาถึงความแตกต่างของข้อมูลและวิเคราะห์ถึงความเชื่อถือได้ของข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อจะได้ นำข้อมูลที่น่าจะเชื่อถือได้มากที่สุดไปใช้ในงานวิจัยทางด้านอื่นและขณะเดียวกันอาจจะนำระเบียบวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่น่าจะมีความเชื่อถือได้มากที่สุดไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. ศึกษาวิธีเก็บรวบรวมข้อมูลและการประมวลข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อที่เพาะปลูกข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง ปอแก้ว อ้อย และจำนวนสัตว์เลี้ยง ได้แก่ กระบือ จากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานอ้อยและน้ำตาลทราย และกระทรวงมหาดไทย
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของข้อมูลและความเชื่อถือได้ของข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ โดยพิจารณาถึงวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและการประมวลข้อมูลที่ได้จากแหล่งต่าง ๆ
3. เสนอแนะวิธีเก็บรวบรวมข้อมูลและการประมวลข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อที่เพาะปลูกพืชและจำนวนกระบือที่คาดว่าจะมีความเชื่อถือได้มากที่สุด

ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อที่เพาะปลูก ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง ปอแก้ว อ้อย และจำนวนกระบือ ตั้งแต่ พ.ศ. 2520 ถึง พ.ศ. 2522 จากการเก็บรวบรวมข้อมูลของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานอ้อยและน้ำตาลทราย และกระทรวงมหาดไทย

สำหรับการเปรียบเทียบความเชื่อถือได้ของข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เป็นวิธีการหนึ่งที่ผู้วิจัยนำมาใช้เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิเคราะห์เท่านั้น ซึ่งอาจจะมีวิธีการอื่น ๆ ที่ดีกว่าในการเปรียบเทียบความเชื่อถือได้ของข้อมูล

ลุ่มมตราน

ข้อมูลเรื่องเดียวกันจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ มีความแตกต่างกัน เนื่องจากมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ขอบข่ายของการเก็บรวบรวมข้อมูล นิยามของเทอมต่าง ๆ ที่ใช้ ระยะเวลาที่อ้างถึงข้อมูลและจุดประสงค์ของการเก็บรวบรวมข้อมูล

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทำให้ทราบข้อมูลและระเบียบวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เชื่อถือได้ เพื่อจะได้นำข้อมูลดังกล่าว ไปใช้ในงานวิจัยทางด้านอื่นที่เกี่ยวข้องและจะได้นำระเบียบวิธีการที่เหมาะสมไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อที่เพาะปลูกพืชและจำนวนสัตว์เลี้ยงที่ต้องการเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความเชื่อถือได้ไปใช้ประโยชน์ต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย